

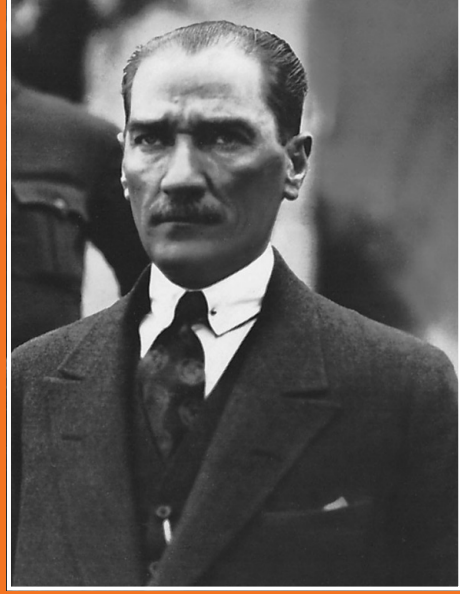
TÜRK DİL KURUMU BAŞKANLIĞI

2024 YILI PERFORMANS PROGRAMI

Strateji Geliştirme Müdürlüğü

OCAK 2024

*Türk Dil Kurumunun her gün
yeni hakikat ufukları açan,
ciddi ve devamlı mesaisini
takdirle yâd etmek isterim.*

K. Atatürk

BAKAN SUNUŞU

Türkiye Cumhuriyeti'nin en önemli kültür kurumlarından biri olan Türk Dil Kurumu, Türkçenin gelişmesinde belirleyici bir rol oynayan özel bütçeli bir kamu kurumudur ve harcamalarını Atatürk'ün mirasından aldığı paydan, Meclisimizce onaylanan bütçe rakam ve kalemleri doğrultusunda yapmaktadır.

Türk Dil Kurumu; 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 10. maddesi ile belirlenmiş olan bu görevleri yerine getirebilmek için kendisine tahsis edilen kamu kaynaklarının etkili, iktisadi ve verimli olarak kullanılmasına dikkat etmektedir. Bu süreçte en önemli dayanağımız, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'dur. Bu kapsamda Türk Dil Kurumu, kaynaklarının tahsisini önceliklere dayandırarak gerçekleştirmekte ve hesap verme sorumluluğunu yerine getirmektedir. Performans programı da bu bağlamda kamu yönetiminde yeniden yapılanmanın temel ilkelerinden olan saydamlık anlayışının daha da güçlenmesine ve kamuoyunun bilgilenmesine katkıda bulunacaktır.

Türk Dil Kurumu, stratejik plan ve performans programı vasıtasıyla ana siyaset hedefleri ile bunların kaynak ihtiyaçları arasında bağlantı kurmaktadır. Söz konusu belgelerde öngörülen hedeflere ilişkin gerçekleştirmeleri ise faaliyet raporu aracılığıyla kamuoyuna açıklamaktadır. 2024 Yılı Performans Programı, stratejik planla bütçe arasında güçlü bir bağ kurulmasını sağlamıştır. Bu kapsamda 2024 Yılı Performans Programı'nda; stratejik planda yer alan orta ve uzun vadeli amaç ve hedeflere dair yıllık hedefler, söz konusu hedefleri gerçekleştirmek üzere belirlenen faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacı ve performans hedeflerine ne derece ulaşıldığını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek üzere oluşturulan performans göstergelerine de yer verilmiştir.

Performans programının hazırlanmasında emeği geçen tüm çalışanlarımıza teşekkür eder, belirlenen hedef ve faaliyetlerin gerçekleşmesi açısından başarılı olmasını ve tüm ilgililere fayda sağlamasını temenni ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Kültür ve Turizm Bakanı

ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

12 Temmuz 1932 tarihinde kurulan Türk Dil Kurumu; tüzel kişiliğe sahip, Türk diline hizmet eden ve bilimsel faaliyetlerde bulunan bir kurumdur.

Türkiye Cumhuriyeti'nin temel kurumlarından biri olan Türk Dil Kurumu; 91 yıllık tarihi boyunca yaptığı ilmî araştırmalarla, Türk dilinin kaynaklarıyla ilgili yayımladığı eserlerle, hazırladığı sözlükler ve yazım kılavuzlarıyla, gerçekleştirdiği ya da desteklediği ulusal ve uluslararası ilmî toplantılarla Türkçenin ve dil çalışmalarının merkezi konumundadır.

Türk Dil Kurumu, Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini ortaya çıkarmak, onu dünya dilleri arasında değerine yarasır yüksekliğe erdirmek amacıyla ilmî araştırmalar yürüterek; kitaplar ve süreli yayınlar çıkararak; kurultay, konferans, sempozyum, çalıştay, söyleşi ve benzeri toplantılar düzenleyerek Türkçenin geliştirilmesi, zenginleştirilmesi çalışmalarını gerçekleştirmekte; toplumda dil ve kültür bilincinin geliştirilmesi konusundaki farkındalık düzeyinin artırılması ve Türkçenin yaygınlaştırılmasına dönük faaliyetleri desteklemektedir.

Birikimiyle, kökleşmiş geleneğiyle Türk Dil Kurumu; Türkçenin geliştirilmesi, zenginleştirilmesi, özleştirilmesi çalışmalarını günümüz teknolojisinin bütün imkânlarından yararlanarak yürütmektedir. Türk dili araştırmaları kadar bu araştırmaların sonuçlarının paylaşılmasında da yine günümüz teknolojisinin imkânlarından yararlanılmaktadır.

Türk Dil Kurumu bütün bu faaliyetlerini; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereği kalkınma planları ve programlarında, stratejik planında yer alan amaç ve hedefler doğrultusunda, kaynaklarını etkili ve verimli bir biçimde kullanmak suretiyle yürütmektedir. Belirlenen amaçlar ve hedefler, yıllık programlar çerçevesinde hayata geçirilmektedir.

2024 Yılı Performans Programı; yürüteceğimiz faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacına ilişkin bilgileri içerecek şekilde, mali disiplin ilkeleri dikkate alınarak hazırlanmıştır. Programın hazırlanmasında emeği geçen bütün çalışanlarımıza en içten teşekkürlerimi sunar, programın hayırlı olmasını dilerim.

Prof. Dr. Osman MERT
Türk Dil Kurumu Başkanı

İÇİNDEKİLER

BAKAN SUNUŞU • 5

ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU • 7

I. GENEL BİLGİLER • 11

A) MİSYON VE VİZYON • 11

B) YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR • 11

C) TEŞKİLAT YAPISI • 14

D) FİZİKSEL KAYNAKLAR • 17

E) İNSAN KAYNAKLARI • 20

F) DİĞER HUSUSLAR • 22

II. PERFORMANS BİLGİLERİ • 24

A) TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER • 24

B) AMAÇ VE HEDEFLER • 26

C) İDARE PERFORMANS BİLGİSİ • 29

D) İDARENİN TOPLAM KAYNAK İHTİYACI • 38

E) DİĞER HUSUSLAR • 40

III. EKLER • 41

EK-1: FAALİYETLERDEN SORUMLU HARCAMA BİRİMLERİ • 41

EK-2: PERFORMANS GÖSTERGELERİNİN İZLENMESİNDEN SORUMLU BİRİMLER • 41

ŞEKİLLER

Şekil 1: İdare Teşkilat Şeması.

TABLolar

Tablo 1: Ana bina birimleri.

Tablo 2: Ek bina birimleri.

Tablo 3: Türk Dil Kurumu Kütüphanesinde bulunan materyallerin türlerine göre dağılımı ve sayısı.

Tablo 4: Taşıtların türlerine göre dağılımı ve sayısı.

Tablo 5: Teknolojik alet ve donanımlar.

Tablo 6: Kadro durumu.

Tablo 7: Türk Dil Kurumu personelinin eğitim durumlarına göre sayısı.

Tablo 8: Türk Dil Kurumu personelinin cinsiyetlerine göre sayısı.

Tablo 9: Alt Program Hedefleri ve Stratejik Plan İlişkisi Tablosu.

Tablo 10: Alt Program Kapsamında Yürütülecek Faaliyet Maliyetleri Tablosu.

Tablo 11: Faaliyet Maliyetleri Tablosu.

Tablo 12: Faaliyetler Düzeyinde Performans Programı Maliyeti.

Tablo 13: Ekonomik Sınıflandırma Düzeyinde Performans Programı Maliyeti Tablosu.

Tablo 14: Faaliyetlerden Sorumlu Harcama Birimleri Tablosu.

Tablo 15: Performans Göstergelerinin İzlenmesinden Sorumlu Birimler Tablosu.

Tablo 16: Program ve Ekonomik Sınıflandırma Düzeyinde Bütçe Teklif ve Tahminleri (2024) Tablosu.

Tablo 17: Faaliyetler İtibarıyla Ödenek Teklifleri (2024-2025-2026) Tablosu.

I. GENEL BİLGİLER

A) MİSYON VE VİZYON

Misyon

Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine bilime dayalı araştırmalar yapmak; Türkçenin bilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak gelişmesini ve her alanda doğru kullanılmasını sağlamaktır.

Vizyon

Türk dilinin zenginliğini meydana çıkarıp onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek ve Türk dünyasında ortak anlaşma dili, dünyada ise yaygın ve geçerli bir dil konumuna getirmektir.

B) YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Kurumun kuruluş amacı; Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmektir.

Cumhuriyet Dönemi'ndeki dil çalışmaları, yeni Türk harflerinin belirlendiği Dil Heyeti ile başlamıştır. Çoğunlukla Dil Encümeni, kimi zaman Dil İstişare Heyeti veya Türk Dili Lûgati Encümeni adıyla tanınan Kurulun resmî adı, daima Dil Heyeti olmuştur. Millet olma döneminde tarih ve dil araştırmalarının önemini bilen Gazi Mustafa Kemal; Türk diliyle ilgili bilimsel çalışmalar yapmak üzere Türk Dili Tetkik Cemiyetinin (TDTC) kuruluşuna öncülük ederek Cemiyetin, 12 Temmuz 1932'de kurulmasını sağlamıştır. 1934'te yapılan Kurultay'da Cemiyetin adı, Türk Dili Araştırma Kurumu; 1936'daki Kurultay'da ise Türk Dil Kurumu olmuştur.

Türk Dil Kurumunun Kurucu ve Koruyucu (Hami) Başkanı ATATÜRK; 12 Temmuz 1932 tarihinden itibaren ölünceye dek Türk Dil Kurumu ile yakından ilgilenmiş, Kurumun çalışmalarını takip etmiş, Kuruma uyarı ve tavsiyelerde bulunmuştur.

1982 Anayasası'nın 134. maddesinde; "Atatürkçü düşüneyi, Atatürk ilke ve inkılâplarını, Türk kültürünü, Türk tarihini ve Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak amacıyla; Cumhurbaşkanı'nın gözetim ve desteğinde, Kültür ve Turizm Bakanlığına ilgili Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezinden oluşan kamu tüzel kişiliğine sahip, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu kurulur." ifadesi yer almaktadır.

Türk Dil Kurumu; Anayasa'nın bu maddesine dayanılarak 11.08.1983 tarihli ve 2876 sayılı Kanun'la (*Resmî Gazete*: 17/08/1983-18138) tüzel kişiliğe sahip, bilime dayalı hizmet ve faaliyetlerde bulunacak özel bütçeli bir kurum olarak Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun kuruluşuna

dâhil edilmiş ve 2 Kasım 2011 tarih ve 28103 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden yapılandırılmıştır.

10.05.2018 tarihli ve 7142 sayılı Kanun'un verdiği yetkiye dayanılarak Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması Bakanlar Kurulunca 02.07.2018 tarihinde kararlaştırılmıştır. Buna binaen 703 sayılı KHK'nin 140'ıncı maddesinde, 664 sayılı KHK ile düzenlenen Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu'nun bazı maddelerinde yeniden düzenlemeye gidilmiştir. Bu düzenlemeye dayanarak Cumhurbaşkanlığının 2018/1 sayılı Genelgesi ile bakanlıklara bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlar, Genelge ekinde yer alan listede gösterilmiştir. Bu listede Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığının ilgili kurumu hâline getirilmiştir.

Türk Dil Kurumunun Görevleri

Türk Dil Kurumu; bilime uygunluk, uzmanlık, özgünlük, güncellik, erişilebilirlik ve eleştiriye açıklık ilkelerini gözeterek çalışmalarını yürütmektedir.

Türk Dil Kurumunun kuruluş amacı; Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmektir. Türk Dil Kurumunun bu amacı gerçekleştirmek üzere yürüteceği görevler de 11.08.1983 tarih ve 2876 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu'nun 97'inci, 101'inci, 103'üncü ve 104'üncü maddeleri dışındaki öbür hükümleri, 2 Kasım 2011 tarih ve 28103 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile iptal edilerek teşkilat, görev, yetki ve sorumluluklarımız, anılan KHK'nin 10. maddesinde sıralanmıştır.

MADDE 10- (2) Bu Kanun'un ilkeleri doğrultusunda Türk Dil Kurumunun görevleri şunlardır:

a) Türk dilinin kaynak eserlerini tespit ederek incelemek ve yayına hazırlamak, Türkçe ile ilgili yurtiçinde ve yurtdışında yapılan araştırmaları takip etmek; Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde, arşiv ve dokümantasyon merkezi, bilgi bankaları ve veri tabanları oluşturmak.

b) Türkçenin ticarî hayatta, kitle iletişim araçlarında, eğitim ve öğretim kurumlarında ve sosyal hayatın diğer alanlarında doğru ve güzel kullanılması hususunda öncü görevi üstlenerek gerekli uyarıları yapmak, girişimlerde bulunmak, kamuoyunu, kurum ve kuruluşları bilgilendirmek, Türkçenin yozlaştırılmasına, yabancı sözcüklerin ve yazım biçimlerinin yayılmasına karşı dil bilincini güçlendirmek.

c) Türkçenin söz ve anlam yapısını korumak ve geliştirmek, yazılı ve sözlü kaynaklardan Türk dili ile ilgili derleme ve taramalar yapmak.

ç) Türk dilinin zenginleşmesine yönelik inceleme ve araştırmalar yapmak, yazım kılavuzları ve sözlükler hazırlamak, bilim, sanat, spor terimleri ile teknik terim ve kavramları karşılayacak Türkçe terim ve kavramların bulunmasına yönelik araştırma ve incelemelerde bulunmak.

d) Türkçe dil bilgisi üzerinde araştırma ve incelemelerde bulunmak, buna dayalı olarak Türk dilinin yapısına ilişkin dil bilgileri ile Türkçenin tarihi ve karşılaştırmalı dil bilgilerini hazırlamak ve bunları yayımlamak.

e) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre, Türkçeyi dünya milletlerine tanıtacak ve kullanımını yaygınlaştıracak uluslararası etkinlikler düzenlemek.

f) Türk dili ve Türkçe dil bilgisi konularında kongreler, sempozyumlar, konferanslar, toplantılar, sergiler, geziler düzenlemek; yurtiçi ve yurtdışında yapılan aynı konu ve mahiyetteki toplantılara katılmak, Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre bu tür etkinlikleri desteklemek.

g) Görevleri ile ilgili olarak, yurtiçinde ve yurt dışında yerli veya yabancı, gerçek ve tüzel kişiler, eğitim, bilim, kültür, sanat kurum ve kuruluşları, araştırma merkezleri, araştırmacı, yazar ve sanatkârlarla Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre işbirliğinde bulunmak.

ğ) Görevleri ile ilgili konularda yurtiçi ve yurtdışındaki yayımları izlemek, incelemek, değerlendirmek.

h) Yabancıların Türkçeyi öğrenmesini kolaylaştırıcı bilimsel çalışmalar yapmak.

ı) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türkçenin tanıtılması ve öğretilmesine yönelik olarak yurtiçinde ve yurt dışında çalışmalar yürütmek, bu alanda yurtiçinde ve yurtdışında yürütülen çalışmaları desteklemek.

i) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türk dili ve kültürüyle ilgili yerli ve yabancı temel eserler ile bu konulardaki tarihî, ilmî ve edebî değeri bulunan eserlerle ilgili çeviri, sadeleştirme ve tıpkıbasım çalışmaları ile içerik incelemelerini yürütmek, desteklemek ve bu çalışmaların sonuçlarını yayımlamak.

j) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türk dili ile ilgili olarak üniversiteler, eğitim ve araştırma kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yürütülen eğitim ve araştırma faaliyetlerini desteklemek.

k) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre, görev alanına giren konularda akademisyenlerin ve araştırmacıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için imkânlar sağlamak; bu amaçla ödüller ve burslar vermek, yurtiçinde ve yurtdışında lisansüstü eğitim ve araştırma

faaliyetlerini desteklemek.

l) Diğer birimlerle koordinasyon içinde tespit edeceği ölü ya da yaşıyan dünya dillerindeki klasikleşmiş bilim ve düşünce eserlerinin, Kurum bünyesinde veya üniversitelerde ya da kamu veya özel diğer araştırma kurumlarında, tercüme grupları oluşturmak veya hizmet satın almak suretiyle Türkçeye çevrilmesini sağlamak; bunun için yapay zekâya dayalı otomatik dil araçları geliştirmek veya geliştirilmesini desteklemek ve elde edilen sonuçları yayımlamak; basılan eserleri kütüphanelere göndermek.

m) Yüksek Kurum bünyesinde ya da diğer araştırma kurumlarında üretilen özgün eserlerden gerekli olanları, diğer birimlerle koordinasyon içinde tespit ederek süreli ve süresiz yayınlar yoluyla yabancı dillere aktarmak.

n) Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde, kendi çalışma alanlarıyla ilgili ve öncelikli konularda projeler hazırlamak ya da hazırlatmak; Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre, bu projelere katılacak yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yurtiçi ve yurtdışı burslar vermek, üstün başarı gösterenleri ödüllendirmek.

o) Cumhurbaşkanı veya ilgili Bakan ve Yönetim Kurulunca verilen diğer görevleri yerine getirmek.

C) TEŞKİLAT YAPISI

Başkanlığımız; Kültür ve Turizm Bakanlığına ilgili, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurum Başkanlığına bağlı tüzel kişiliğe sahip özel bütçeli bir kuruluştur. Kurum merkezi Ankara olup taşra teşkilatımız bulunmamaktadır. Teşkilatımız; Başkan, Başkan Yardımcısı, Bilim Kurulu, İç Denetim, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri, Strateji Geliştirme, Bilimsel Çalışmalar ve Kütüphane Müdürlüğünden oluşmaktadır.

Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 10.07.2010 tarihli *Resmî Gazete*'de yayımlanan 5917 sayılı Kanun'un 47. maddesinin 15/a fıkrasına göre ve 5018 sayılı Kanun'a ekli; II sayılı cetvelde, bütçeleri ayrılarak ayrı bir idare olarak yer almıştır.

Bilim Kurulu

Bilim Kurulu; Kurum Başkanı, Başkan Yardımcısı ile seçilme usul ve esasları ilgili mevzuatla belirlenmiş Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı ve Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı için en az 20, en çok 40; Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu için en az 20, en çok 50 asli üyeden oluşur. Bilim Kurulunun oluşumu, üyelerin seçimi, görevleri, çalışma usul ve esasları ile bilim

kuruluna ilişkin diğler hususlar, “Bilim Kurulu Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik” ile düzenlenmiştir.

Bilim Kurulunun Görevleri

a) Kurumun ilmî çalışmalarının etkili bir biçimde yerine getirilmesi için ilke kararları almak, Bilim ve Uygulama Kolu, diğler Kol ve Komisyonlar ile Çalışma Gruplarının oluşması konusunda değerlendirmelerde bulunmak.

b) Kurumun bilgi ve çeviri üretimi ile kültür faaliyetleri konusunda görüş bildirmek.

c) Kurumun stratejik planı ile yıllık bilimsel ve kültürel çalışma programlarının hazırlanmasına katkıda bulunmak.

ç) Yönetim Kurulunun onayına sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanı veya Kurum Başkanınca önerilen yeni şeref ve haberleşme üyelerini belirlemek.

d) Yönetim Kurulunun onayına sunulmak üzere Kurumun vereceği bilim, hizmet ve teşvik ödüllerinin kimlere verileceğini ve miktarlarını belirlemek.

e) Mevzuatın verdiği diğler görevleri yerine getirmek.

Kurum Üyeleri

664 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 14'üncü maddesine göre; Türk Dil Kurumunun 3 tür üyesi vardır.

a) Asli üyeleri

b) Şeref üyeleri

c) Haberleşme üyeleri

Üyelikler için gereken nitelikler, yapılacak seçim ve görevlendirmelerin usulü, üyeliklerin sayısı ve görev süresi, üyelerin görev, yetki ve sorumlulukları ile üyelikle ilgili diğler hususlar “Asli, Şeref ve Haberleşme Üyeleri Yönetmeliği” ile düzenlenmiştir.

TEŞKİLAT ŞEMASI

Şekil 1: İdare Teşkilat Şeması.

D) FİZİKSEL KAYNAKLAR

Türk Dil Kurumu; Ankara ili, Çankaya ilçesi, 1. Bölge bucağı, Remzi Oğuz Arık Mahallesi, Atatürk Bulvarı 217 numaralı 2.515 adada, 10 parsel, 813 m² yüz ölçümlü ana bina ile 9 parsel, 794 m² yüz ölçümlü ek binada çalışmalarını yürütmektedir.

Binada, 245 kişilik konferans salonu ve araştırma kütüphanesi bulunmaktadır. Ana binanın kullanım alanı 1.680 m², ek binanın kullanım alanı 4.864 m²'dir. Her iki binanın toplam kullanım alanı 6.544 m²'dir. (Ana bina bilimsel çalışmalar için, ek bina idari çalışmalar için kullanılmaktadır.)

Kurum personelinin kullanımına tahsis edilen lojman ve sosyal tesis bulunmamaktadır. Kurumun fiziksel ve teknolojik kaynakları 30.09.2023 tarihi itibarıyla aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Ana Bina	Adet
Çalışma odası	24
Müze ve toplantı odası	2
Şoför odası	1
Kütüphane dergi deposu	2
Kütüphane gazete deposu	1
Kütüphane kitap deposu	3
Kütüphane mikrofilm deposu	1
Kütüphane değişim yayınları deposu	1
Kütüphane nadir eser deposu	1
Kütüphane okuyucu salonu	2
Kütüphane tıpkıçekim (fotokopi) odası	1
Kurum yirmilik kitap deposu	3
Kazan dairesi	1
Elektrik panosu odası	1
Temizlik malzemesi odası	2
Çay ocağı	1
İnsan asansörü	1
Yük asansörü	1
Malzeme yükleme odası	1
Toplam	50

Tablo 1: Ana bina birimleri.

Ek Bina	Adet
Çalışma odası	44
Santral odası	1
Toplantı odası	2
Kitap satış bürosu	1
Evrak odası	1
Güvenlik odası	2
Güvenlik kontrol odası	2
Konferans salonu	1
Arşiv deposu	2
Malzeme odası	5
Çay ocağı	2
Kitap deposu	3
Bilgisayar sistem odası	1
Yemekhane	1
Elektrik panosu odası	1
Kazan dairesi	1
İnsan asansörü	1
Yük asansörü	1
Toplam	72

Tablo 2: Ek bina birimleri.

Materyal Türleri	Sayısı (Adet)
Ansiklopedi	2.757
Arşivlenen kütüphane materyali	2.258
CD ve DVD	570
Dergi (sürelî yayın)	10.841
Yazma eser	1.271
Mikrofilm (Makara)	305
Kitap	45.753
Mevzuat kitabı	110
Nadir eser	4.079
Sözlük	5.896
Tez	1.430
Toplam	75.270

Tablo 3: Türk Dil Kurumu Kütüphanesinde bulunan materyallerin türlerine göre dağılımı ve sayısı.

Aracın Cinsi	Adet
Binek Otomobil	2
Kamyon (Panelvan)	1
Kamyonet (Kapalı kasa)	1
Özel amaçlı (Kütüphane)	2
Binek Araç (Kiralama)	2
Toplam	8

Tablo 4: Taşıtların türlerine göre dağılımı ve sayısı.

Teknolojik Kaynaklar	Sayısı
Barkod yazıcı ve okuyucu, optik okuyucu	11
Bilgisayar (kasa ve monitör dâhil)	66
Cep bilgisayar	1
Cep telefonu	8
Dijital kayıt sistemi (kamera)	3
Dizüstü bilgisayar	67
Fotoğraf makinesi	2
Fotokopi makinesi	4
Tarayıcı	35
Yazıcı	43
Kesintisiz güç kaynağı	7
Klima	74
Projeksiyon cihazı	15
Sabit telefon cihazı	103
Telsiz telefon	23
Santral	1
Sunucu	15
Modem (erişim cihazı)	18
Firewall cihazı	1
Televizyon	9
Uydu alıcısı	1
Video cihazı	1
Güvenlik telsizi	4
Toplam	512

Tablo 5: Teknolojik alet ve donanımlar.

E) İNSAN KAYNAKLARI

Türk Dil Kurumu; kökleşmiş geleneği ile bir bilim kurumu olarak Türkçenin geliştirilmesi, zenginleştirilmesi, özleştirilmesi ve yaygınlaştırılması çalışmalarını sürdürme kararlılığındadır. Türk Dil Kurumunun taşra teşkilatı bulunmamakta olup faaliyet ve görevlerini aşağıdaki tabloda belirtilen ünvanlarda çalışan toplam 113 personelle (30.09.2023 tarihi itibarıyla) yürütmektedir.

PERSONEL SAYISI		
ÜN VAN I	TOPLAM KADRO SAYISI	DOLU KADRO SAYISI
Kurum Başkanı	1	1
Başkan Yardımcısı	1	1
İç Denetçi	3	1
İdari İşler Müdürü	2	1
Strateji Geliştirme Müdürü	1	0
Kütüphane Müdürü	1	0
Yüksek Kurum Uzmanı	25	23
Uzman (Ş)	1	1
Yüksek Kurum Uzman Yardımcısı	20	0
Mali Hizmetler Uzmanı	5	0
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	4	0
Uzman	4	4
Avukat	1	1
Sayman (Muhasebe Yetkilisi)	1	0
Araştırmacı	5	0
Programcı	3	2
Muhasebeci	1	1
Şef	11	8
Grafiker	2	2
Bilgisayar İşletmeni	23	4
Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	3

Daire Tabibi	1	0
Hemşire	1	0
Teknisyen	1	0
Ayniyat Saymanı	1	1
Kütüphaneci	6	4
Veznedar	1	0
Memur	11	1
Matbaacı	2	2
Memur (Ş)	5	5
Tekniker	1	0
Santral Memuru	1	1
Sekreter	1	0
Şoför	4	2
Dağıtıcı	1	1
Hizmetli (Ş)	1	1
Ambar Depo Görevlisi (Sürekli İşçi)	3	3
Elektrik Teknikeri (Sürekli İşçi)	1	1
Güvenlik Görevlisi (Sürekli İşçi)	8	8
Kapıcı-Kalorifer Bakım Görevlisi (Sürekli İşçi)	1	1
Tashih-Grafik-Tasarım (Sürekli İşçi)	5	5
Temizlik Görevlisi (Sürekli İşçi)	16	16
Geçici Görevli Personel Sayısı	8	8
Toplam	203	113

Tablo 6: Kadro durumu.

EĞİTİM SEVİYESİ	SAYISI	ORANI (%)
Doktora	7	6,20
Yüksek lisans	19	16,81
Lisans	45	39,82
Ön lisans	15	13,27
Lise	20	17,70
İlköğretim	7	6,20
TOPLAM	113	100,00

Tablo 7: Türk Dil Kurumu personelinin eğitim durumlarına göre sayısı.

CİNSİYET	SAYISI	ORANI (%)
Erkek	48	42,48
Kadın	65	57,52
TOPLAM	113	100,00

Tablo 8: Türk Dil Kurumu personelinin cinsiyetlerine göre sayısı.

F) DİĞER HUSUSLAR

Türk Dil Kurumunun amacı; Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine bilimsel araştırmalar yaparak Türkçenin bilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak özleşmesini, gelişmesini ve her alanda doğru, güzel ve etkili kullanılmasını sağlamaktır.

Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarıp onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek ve Türk dünyasında ortak haberleşme dili, dünyada ise yaygın ve geçer bir dil konumuna getirmektir.

İlmî faaliyetlerin desteklenmesi; derleme, tarama, terim çalışmalarının genişletilerek ve planlı bir şekilde sürdürülmesi; çok uzmanlı, kadrolu bir Türkçe Sözlük Çalışma Grubu oluşturularak günlük ve tarihî metinlerin taranmasına, tanımlamaya yönelik çalışmaların sürekliliği sağlanmıştır. Ayrıca Türk dilinin yapısını tüm incelikleriyle ortaya koyacak gramerinin çağdaş dil bilimi yöntemleriyle hazırlanması, aynı coğrafyada kullanılan dillerin birbirleriyle etkileşim içine girmesinin kaçınılmaz olacağından hareketle Türkiye’de kullanılan öbür dillerin de araştırılması yapılmaktadır.

Türk dilinin tarihî (Eski, Orta, Yeni Türkçe) ve çağdaş (Türk yazı dilleri, Türkiye Türkçesi) dönemlerine ait kaynak eserler ve bu eserler üzerinde yapılan incelemeler, araştırmalar ile genel Türk dil bilimi konularında hazırlanan eserlerin belirlenen düzende baskısı yapılmaktadır.

Türkoloji ve dil bilimi konularında yurt içi ve yurt dışında bilim toplantılar, eğitim ve araştırmalar desteklenmekte ve düzenlenmektedir. Türk Dil Kurumunun ilgili kuruluşlarla iş birliği içinde eğitim, öğretim ve medya başta olmak üzere her yerde Türk dilinin doğru ve güzel kullanılması, halkın dil bilincinin geliştirilmesi, özellikle genç kuşağın kullandığı dilin izlenerek gerekli görüldüğünde sözlüğe geçirilmesi çalışmaları sürmektedir.

Türk Dil Kurumunun sunduğu hizmet ve etkinliklerden özellikle süreli ve süresiz yayınlar, sözlük, kılavuz, derleme ve tarama çalışmaları ile genel ağ sayfasında sunulan hizmetlerden sıklıkla yararlanılmaktadır. Kurumumuz uzmanlarınca kurum ve kuruluşlara dil eğitimi verilmekte; Türk dili ve diğer dil alanlarında öğrenim gören lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine burs desteği sağlanmaktadır.

Türk Dil Kurumu vermiş olduğu hizmetlerde haberleşme teknolojilerinden en üst düzeyde yararlanmayı amaçlamaktadır. Genel ağ ortamında <http://tdk.gov.tr> adresinden sanal ortamda geniş bir yelpazede bilgi sunmakta ve hizmetlerini yaygınlaştırmaya ve çeşitlendirmeye devam etmektedir. Ayrıca sanal ortamdaki sözlüklerin geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi amacıyla önceki yıllarda açılan e-posta birimine (katki@tdk.gov.tr) her gün gönderilen çok sayıda iletiyle, dilimizin söz varlığı imece usulü ile işlenmekte ve genişletilmektedir. Ayrıca Türk dili alanında ülkemizdeki en büyük uzmanlık kütüphanesi olan Türk Dil Kurumu Kütüphanesinde; Ağâh Sırrı Levend, Prof. Dr. İsmail Ünver ve Prof. Dr. Hasan Eren'e ait koleksiyonlar da yer almaktadır.

Yayınlarmızın okuyuculara ulaştırılması kapsamında üniversitelerin bulunduğu merkezlerde, fuarlarda sabit veya gezici imkânlarla, elektronik mağaza ve kitap satış ofislerimiz aracılığıyla kitap satış faaliyetleri yürütülmektedir.

II. PERFORMANS BİLGİLERİ

A) TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER

Türk Dil Kurumunun esas değeri Türkçedir. Dil; yalnızca bir kurumun, bir bakanlığın değil bütün kurumların, bütün bireylerin duyarlı davranması gereken esas değerlerin başında gelmektedir. Türkçenin bütün güç kaynaklarıyla her ortamda etkili bir şekilde kullanımını sağlamak düşüncesiyle hareket eden Türk Dil Kurumu; Türkçenin zenginliklerinin ortaya konularak hayatın her alanına yansıtılması, Türkçenin etkili bir şekilde kullanılması, yabancı kökenli sözlerin, terimlerin yerine Türkçelerinin teklif edilmesi ilkesini benimsemektedir. Türkçesi varken yabancı kökenli sözlerin ve terimlerin kullanılmaması; iş yerlerine, ürünlere Türkçe adlar verilmesi; Türkçenin eğitim, öğretim, ilim, kültür, sanat, edebiyat dili olarak yaygınlaştırılması; Türk dünyasında ortak haberleşme dili hâlini alması, Türkçe konusunda Türk Dil Kurumunun benimsediği ilkelerdir.

Halkın bütün bireyelerinin, kitle haberleşme araçlarının Türkçeyi doğru ve güzel bir şekilde kullanmasını amaçlayan paydaşlarımızın da esas değeri Türkçedir. Bu bakımdan Türk Dil Kurumunun esas değerleri ile paydaşlarının esas değerleri örtüşmektedir. Esas değerler açısından yönetim, karar alma, uygulama hizmet üretimi sürecinde bilimsellik, güvenilirlik, saydamlık, eleştiriye açıklık, katılımcılık, Türk Dil Kurumunun öbür ilkeleridir. Türk dili üzerine araştırmalar, Türkçenin karşı karşıya bulunduğu sorunların belirlenmesi ve çözümleri, tamamen bilimsel yöntemlerle gerçekleştirilmektedir. Türk Dil Kurumunun güvenilirlik ilkesinin zedelenmemesi için, bilimsellik ilkesinden asla ödün verilmemektedir. Sözlüklerin, kılavuzun ve öbür kaynakların sanal ortamda kullanıma açılması; bu ürünlerin paydaşlara hızlı, ücretsiz ve kolay yolla ulaştırılması çalışmaları, herkesin gözü önünde ve eleştiriye açık bir şekilde yürütülmektedir. Çalışmaların sanal ortamda yürütülmesi, bir bakıma paydaşların üretim aşamasına katılmasıdır. Sözlükler, kılavuz ve öbür eserler basılmadan sanal ortamda kullanıma sunulduğunda bu ürünleri kullanan paydaşlar, eleştirilerini, katkılarını e-posta yoluyla anında Türk Dil Kurumuna iletmektedir. Böylece gözden kaçan yanlışlar, eksiklikler eser basılmadan giderilmekte, yanlış eser basımı önlenmekte, bu yolla maddi kayıpların önü de alınmaktadır.

Paydaşların gerek e-posta, dilekçe, telefonla gerek Bilgi Edinme Yasası'na göre şahsen başvurarak Türkçe ile ilgili sorularına en kısa sürede yanıt vermek Türk Dil Kurumunun ve çalışanlarının ilkesidir.

Ancak sosyal ve kültürel konularda gerçeklerin bilimsel yollarla ortaya konulması, hem bilgi birikimini hem başvuru kaynaklarının zenginliğini gerektirmektedir. İstenilen bilgiye ulaşmak, geniş bir araştırmayı ve zaman kavramını önemli kılmaktadır. Doğru bilgiye ulaşmak, esas değerlerimiz açısından zaman almaktadır. Yine de bu hizmetler olabildiğince en kısa süre içerisinde yerine getirilmeye çalışılmaktadır.

ON BİRİNCİ KALKINMA PLANI (2019-2023)

2.3.9. Kültür ve Sanat

a) Amaç

629. Kültürel zenginlik ve çeşitliliğin korunup geliştirilerek gelecek nesillere aktarılması, kültür ve sanat faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, millî kültür ve ortak değerler etrafında toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesi ile kültürün kalkınmadaki çok boyutlu etkisinin artırılması temel amaçtır.

b) Politika ve Tedbirler

635. Türkçenin doğru ve yetkin bir şekilde kullanılması için örgün eğitim başta olmak üzere, her türlü medya, yasal düzenleme gibi araçlar etkin bir şekilde kullanılacaktır.

635.1. Türkçenin zenginliğinin kayıt altına alınması için Etimolojik Sözlük tamamlanacaktır.

635.2. Yurt dışında Türk dili ve kültürünün öğretimi ve tanıtımı faaliyetleri geliştirilecektir.

635.3. Her türlü basın, yayın ve medya ortamında Türkçenin güzel kullanılması özendirilecek, mesajını dille ileten tüm sanat eserlerinde kelime zenginliği teşvik edilecektir.

635.4. Türk kültür ve medeniyetine dair referans niteliğindeki metinler; belirli bir program dâhilinde akademik niteliği haiz üniversiteler, yayınevleri ve ilgili kamu kurumlarınca yayımlanacaktır.

644. Kitap ve süreli yayın yayıncılığı alanlarının geliştirilmesine yönelik faaliyetler desteklenecektir.

644.1. Elektronik yayınlar da dâhil olmak üzere, yayıncılık faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik Ar-Ge çalışmaları desteklenecektir.

644.2. Nitelikli kültürel yayınlara daha fazla sayıda okurun ulaşımını temin etmek üzere e-kitap formatında daha fazla sayıda eserin kamu yayını olması sağlanacaktır.

644.3. Yurt dışına telif satışını artırmak ve Türk edebiyatının dünya çapındaki tanınırlığının artırılması için gerekli olan tanıtım çalışmaları gerçekleştirilecek ve mevcut destek programlarının içeriği geliştirilecektir.

644.4. Edebî üretimi teşvik etmek ve yayımlanma imkânı bulamamış nitelikli edebî üretimlerin okura ulaştırılmasını sağlamak üzere uygulanan ilk eser desteği geliştirilecektir.

644.5. Türk edebiyatı ve yayıncılığının yurt dışında tanıtımına yönelik faaliyetlerin ve bu faaliyetlerde kullanılan bilgilendirici içeriklerin çevrim içi ortamlarda da yer alması sağlanacaktır.

B) AMAÇ VE HEDEFLER

Stratejik Amaç 1: Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.

Hedef 1.1 Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik 250 kitap, 3 süreli yayın ve bu alandaki eserlerin tıpkı baskısı yapılarak yayımlanacaktır.

Hedef 1.2 Türk dili konularında millî ve milletlerarası kongre, panel, konferans, çalışma toplantısı, bilgi şöleni vb. ilmî toplantılar düzenlenecek ve desteklenecektir.

Hedef 1.3 Türk dili alanında Kurum dışında yürütülen ilim araştırmalarından, belirlenen ölçütlere uygun bulunanlar desteklenecektir.

Hedef 1.4 Her yıl Türk dili alanında öğretim programlarına devam eden 125 kişiye lisans, 50 kişiye yüksek lisans ve doktora eğitimi alan 25 bilim adamına burs sağlanacaktır.

Hedef 1.5 Türkiye Türkçesinin Köken Bilgisi ve Osmanlı Türkçesi sözlükleri ile bilim, sanat ve spor dallarındaki yabancı terimlerin Türkçe karşılıkları bulunarak 25 adet sözlük hazırlanacaktır.

Stratejik Amaç 2: Türkçenin her alanda doğru ve verimli kullanılmasına katkıda bulunmak.

Hedef 2.1 Halkın her kesiminin günlük hayatta dili doğru kullanmasıyla ilgili çalışmalar yapılacaktır.

Hedef 2.2 Türkçenin doğru ve güzel kullanılması konusunda kamu kurumlarının düzenlediği hizmet içi eğitimler desteklenecektir.

Hedef 2.3 Türkçenin halkın farklı kesimlerinde bilinçli kullanılmasına yönelik olarak fuarlarda, açık oturum, konferans, sergi vb. etkinlikler düzenlenecektir.

Hedef 2.4 Türkçenin korunmasına katkıda bulunan kişi, kurum ve kuruluşlar desteklenecek; ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim öğrencileri arasında Türkçenin kullanılması konusunda yarışmalar düzenlenecek ve ödüller verilecektir.

Stratejik Amaç 3: Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak.

Hedef 3.1 Türk dilinin gelişme sürecinde emeği geçen kişilerin ve yaşanan belli başlı vakaların anılmasına yönelik etkinlikler yapılacaktır.

Hedef 3.2 Türkçenin özelliklerini, tarihini, gücünü sonraki nesillere aktaracak belgesel hazırlattırılacaktır.

Hedef 3.3 Osmanlı alfabesi ile yazılmış eserler, günümüz alfabesine kazandırılacaktır.

Hedef 3.4 Yaşayan dillerde iki dilli sözlükler hazırlanacaktır.

Stratejik Amaç 4: Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmî yetkinliğini ortaya koymak.

Hedef 4.1 Bilgi teknolojilerinin sağladığı imkânlardan da yararlanılarak kütüphane hizmetlerinin etkinlik düzeyi yükseltilecektir.

Hedef 4.2 Kurumun insan kaynakları nitelik ve nicelik olarak güçlendirilecektir.

Hedef 4.3 Kurumun fiziki ve teknolojik donanımı güçlendirilecektir.

Hedef 4.4 Kurum yayınlarının daha geniş kitlelere ulaşması sağlanacaktır.

Hedef 4.5 Kurum kaynaklarının etkin kullanılması için planlı çalışma düzenine süreklilik kazandırılacaktır.

ALT PROGRAM HEDEFLERİ VE STRATEJİK PLAN İLİŞKİSİ

Kurum: TÜRK DİL KURUMU

Yıl: 2024

PROGRAM ADI	ALT PROGRAM ADI	ALT PROGRAM HEDEFLERİ	İLİŞKİLİ OLDUĞU STRATEJİK AMAÇ
MİLLÎ KÜLTÜR	TÜRK DİLİ	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.	1. Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.
			2. Türkçenin her alanda doğru ve verimli kullanılmasına katkıda bulunmak.
			3. Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak.
			4. Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmî yetkinliğini ortaya koymak.

Tablo 9: Alt Program Hedefleri ve Stratejik Plan İlişkisi Tablosu.

C) İDARE PERFORMANS BİLGİSİ

Bütçe Yılı	2024
Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR
Alt Program Adı	TÜRK DİLİ
Gerekçe ve Açıklamalar	<p>Türk Dil Kurumu, 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 10. maddesi doğrultusunda Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak amacıyla faaliyetlerini sürdürmektedir.</p> <p>Türk Dil Kurumu, kültürel zenginlik ve çeşitliliğin korunup geliştirilerek gelecek nesillere aktarılması, kültür ve sanat faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, millî kültür ve ortak değerler etrafında toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesi ile kültürün kalkınmadaki çok boyutlu etkisinin artırılmasına yönelik çalışmalarıyla birlikte; Türkçenin bilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak özleşmesini, gelişmesini ve her alanda doğru, güzel ve etkili kullanılmasını sağlayarak; kitaplar ve süreli yayınlar çıkararak; yurt içi ve yurt dışında ilmî araştırmalar yürüterek; kurultay, konferans, sempozyum, çalıştay, söyleşi ve benzeri toplantılar düzenleyerek Türkçenin geliştirilmesi, zenginleştirilmesi çalışmalarını gerçekleştirmekte; toplumda dil ve kültür bilincinin geliştirilmesi konusundaki farkındalık düzeyinin artırılması ve Türkçenin yaygınlaştırılmasına dönük faaliyetleri desteklemektedir.</p>
Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.

Performans Göstergeleri

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2022	2023 Planlanan	2023 YS Gerçekleşme Tahmini	2024 Hedef	2025 Tahmin	2026 Tahmin
1- Türk diline ilişkin bilimsel araştırma-geliştirme faaliyeti sayısı	Sayı	0	2	1	2	2	1

Göstergeye İlişkin Açıklama: Tarihi karşılaştırmalı yöntemle kelimelerin tarihi ve kökeni üzerinde yapılacak incelemeler sonucunda eldeki en eski kaynaklarda yer alan biçimlerinin ve bunların tarih boyunca geçirdikleri değişimlerin yer alacağı Türkiye Türkçesinin Köken Bilgisi Sözlüğü'nün hazırlanması (Etkinlik sayısı 1); Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası hazırlanarak çıktı sonucu elde edilecek haritayla Türk dilinin geçmişinin anlaşılması için en önemli kaynaklardan biri olması sağlanması ile birlikte bütünüyle Türkoloji'nin gelişmesi ve Türk dilinin nüfuz alanının genişlemesine katkı sağlanması (Etkinlik sayısı 1) ile Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılması kapsamında düzenlenecek araştırma-geliştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. 2024 yılında yapılacak bu çalışmalar, 3 ayda bir izlenecek ve yıl sonunda değerlendirilecektir.

Hesaplama Yöntemi: Düzenlenecek faaliyetler kapsamında; 2024 yılı için 2 adet araştırma geliştirme faaliyetimiz yer almakta olup performans göstergesi kapsamında toplam etkinlik sayısı 2 adettir. Anılan planda (birikimli) sayı, yüzde ve mevcut değeri korumak şeklinde hesaplama değerleri konulmuş olup burada sayısal olarak tanımlanmıştır.

Verinin Kaynağı: Gösterge değerlerinin hesaplanmasında kullanılacak veriler; Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu, kol, komisyon, bilim insanları ve tüm hizmet birimlerinin çalışmaları sonucunda ortaya çıkacak verilerden alınacaktır.

Sorumlu İdare: Türk Dil Kurumu

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2022	2023 Planlanan	2023 YS Gerçekleşme Tahmini	2024 Hedef	2025 Tahmin	2026 Tahmin
2- Türk diline ilişkin bilimsel etkinlik sayısı	Sayı	46	40	14	17	17	18

Göstergeye İlişkin Açıklama: Uluslararası Türk Dili Kurultayının gerçekleştirilmesi (Etkinlik sayısı 1); Tüm paydaşların katılımıyla güncel konularda, dilin çeşitli dallarına ve ürünlerine yönelik bilimsel etkinlik düzenlenmesi (Etkinlik sayısı 4); Türkoloji ve dil bilimi konularında ulusal ve uluslararası alandaki diğer kamu kurum ve kuruluşları ile akademik iş birliği oluşturularak maddi destek verilmesi (Etkinlik sayısı 4); Türkoloji ve dil bilimi konularında ulusal ve uluslararası alandaki diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kurultay, çalıştay vb. alanlarda iş birliği yapılması (Etkinlik sayısı 5); Türk dilinin zenginleşmesine ve yaygınlaşmasına bilimsel araştırmalar yaparak katkı sağlamış kişiler için anma etkinliği düzenlenmesi (Etkinlik sayısı 3). Bu faaliyetlerin sonucunda Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirme ve yaygınlaştırma amaçlanmaktadır. 2024 yılında yapılacak bu çalışmalar, 3 ayda bir izlenecek ve yıl sonunda değerlendirilecektir.

Hesaplama Yöntemi: Düzenlenecek kurultay, kongre, sempozyum, çalışma toplantısı, panel vb. bilimsel etkinlikler kapsamında 2024 yılı için 5 adet faaliyet yer almakta olup performans göstergesi kapsamında toplam etkinlik sayısı 17 olarak hesaplanmıştır. Bilimsel etkinliklerin performans gösterge hedefleri; stratejik planda (birikimli) sayı, yüzde ve mevcut değeri korumak şeklinde hesaplama değerleri konulmuş olup burada sayısal olarak tanımlanmıştır.

Verinin Kaynağı: Gösterge değerlerinin hesaplanmasında kullanılacak veriler; Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu, kol, komisyon, bilim insanları ve tüm hizmet birimlerinin çalışmaları sonucunda ortaya çıkacak verilerden alınacaktır.

Sorumlu İdare: Türk Dil Kurumu

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2022	2023 Planlanan	2023 YS Gerçekleşme Tahmini	2024 Hedef	2025 Tahmin	2026 Tahmin
3- Türk diline ilişkin tanıtım faaliyeti sayısı	Sayı	22.168	4.320	77520	43.530	43.830	44.030

Göstergeye İlişkin Açıklama: Türk dili ve diğer dil alanlarında öğretim programlarına devam eden lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine karşılıksız burs desteği verilmesi (Etkinlik sayısı 970 öğrenci); Türk dili ve ürünleri ile ilgili afiş, bilgi kartı ve yazım kuralları hakkında öğretici videonun hazırlanması (Etkinlik sayısı 20); Eğitim desteği verilmesi (Etkinlik sayısı 12); Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla yarışmalar düzenlenmesi ve ödüller verilmesi (Etkinlik sayısı 3); Nadir eserleri sayısallaştırılması (Etkinlik sayısı 400); El yazması eserlerin bibliyografik künyesinin oluşturularak sayısal hâle getirilmesi (Etkinlik sayısı 100); Türkoloji alanındaki yayınların kütüphaneye kazandırılması (Etkinlik sayısı 2000); Kitap fuarlarına katılım sağlanması (Etkinlik sayısı 15); Ücretsiz yayın desteği (Etkinlik sayısı 40.000) ve kitap satış aracının aktif olarak kullanılması (Etkinlik sayısı 10) kapsamında çalışmalar yürütülerek Türkçenin her alanda doğru ve verimli kullanılmasına katkı sağlanmış olacaktır. 2024 yılındaki bu çalışmalar, 3 ayda bir izlenerek yıl sonunda değerlendirilecektir.

Hesaplama Yöntemi: Türk dilini tanıtmaya amacıyla 2024 yılında 12 adet faaliyetimiz yer almış olup performans göstergesi kapsamında toplam etkinlik sayısı 43.530 olarak hesaplanmıştır. Faaliyetlerin performans gösterge hedefleri; stratejik planda (birikimli) sayı, yüzde ve mevcut değeri korumak şeklinde hesaplama değerleri konulmuş olup burada sayısal olarak tanımlanmıştır.

Verinin Kaynağı: Gösterge değerlerinin hesaplanmasında kullanılacak veriler; Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu, kol, komisyon, bilim insanları ve tüm hizmet birimlerinin çalışmaları sonucunda ortaya çıkacak verilerden alınacaktır.

Sorumlu İdare: Türk Dil Kurumu

Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	2022	2023 Planlanan	2023 YS Gerçekleşme Tahmini	2024 Hedef	2025 Tahmin	2026 Tahmin
4- Türk diline ilişkin yayımlanan eser sayısı	Sayı	135	126	96	75	76	77

Göstergeye İlişkin Açıklama: Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik yayımlanan eser sayısı (Etkinlik sayısı 35); Türk dilini ilmî yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayınlar yapmak üzere Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik yayımlanan kitap, süreli yayın ve bu alandaki eserlerin tıpkıbasımının yapılması (Etkinlik sayısı 23); süreli yayınlar kapsamında Türk dili dergisi yayımlanması (Etkinlik sayısı 12), süreli yayınlar kapsamında Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten Dergisinin yayımlanması (Etkinlik sayısı 2); Türk Dünyası Dergisi'nin yayımlanması (Etkinlik sayısı 2) ve Türkçe Sözlük ve Yazım (İmla) Kılavuzunun güncellenmesi (Etkinlik sayısı 1) yapılacaktır. Bu faaliyetlerle Türkçenin bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacına ulaşılmış olacaktır. 2024 yılında yapılacak bu çalışmalar, 3 ayda bir izlenecek ve yıl sonunda değerlendirilecektir.

Hesaplama Yöntemi: Türk dili alanında bilimsel yayın hazırlamak amacıyla 2024 yılı için 6 adet faaliyet yer almakta olup performans göstergesi kapsamında toplam etkinlik sayısı 75 olarak hesaplanmıştır. Performans gösterge hedefleri stratejik planda (birikimli) sayı, yüzde ve mevcut değeri korumak şeklinde hesaplama değerleri konulmuş olup burada sayısal olarak tanımlanmıştır.

Verinin Kaynağı: Gösterge değerlerinin hesaplanmasında kullanılacak veriler; Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu, kol, komisyon, bilim insanları ve tüm hizmet birimlerinin çalışmaları sonucunda ortaya çıkacak verilerden alınacaktır.

Sorumlu İdare: Türk Dil Kurumu

ALT PROGRAM KAPSAMINDA YÜRÜTÜLECEK FAALİYET MALİYETLERİ

Faaliyetler	2023 Bütçe	2023 Harcama (Haziran)	2024 Bütçe	2025 Tahmin	2026 Tahmin
Türk Dili Çalışmaları	66.692.000	52.762.916	135.346.000	167.863.000	191.877.000
Bütçe İçi	66.692.000	52.762.916	135.346.000	167.863.000	191.877.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0
T O P L A M	66.692.000	52.762.916	135.346.000	167.863.000	191.877.000
Bütçe İçi	66.692.000	52.762.916	135.346.000	167.863.000	191.877.000
Bütçe Dışı	0	0	0	0	0

Tablo 10: Alt Program Kapsamında Yürütülecek Faaliyet Maliyetleri Tablosu.

Faaliyetlere İlişkin Açıklamalar:

Türk Dili Çalışmaları

Yasal dayanak: Türk Dil Kurumu, 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 10. maddesi doğrultusunda Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak amacıyla faaliyetlerini sürdürmektedir.

Türk diline ilişkin bilimsel araştırma geliştirme hizmetleri: Tarihî karşılaştırmalı yöntemle kelimelerin tarihi ve kökeni üzerinde yapılacak incelemeler sonucunda eldeki en eski kaynaklarda yer alan biçimlerinin ve bunların tarih boyunca geçirdikleri değişimlerin yer alacağı Türkiye Türkçesinin Köken Bilgisi Sözlüğü'nün hazırlanması; Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası hazırlanarak çıktı sonucu elde edilecek haritayla Türk dilinin geçmişinin anlaşılması için en önemli kaynaklardan biri olması sağlanması ile birlikte bütünüyle Türkoloji'nin gelişmesi ve Türk dilinin nüfuz alanının genişlemesine katkı sağlanması ile Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılması kapsamında düzenlenecek araştırma-geliştirme faaliyetlerini kapsamaktadır.

Türk diline ilişkin bilimsel etkinlik hizmetleri: Uluslararası Türk Dili Kurultayının gerçekleştirilmesi; Tüm paydaşların katılımıyla güncel konularda, dilin çeşitli dallarına ve ürünlerine

yönelik bilimsel etkinlik düzenlenmesi; Türkoloji ve dil bilimi konularında ulusal ve uluslararası alandaki diğer kamu kurum ve kuruluşları ile akademik iş birliği oluşturularak maddi destek verilmesi; Türkoloji ve dil bilimi konularında ulusal ve uluslararası alandaki diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kurultay, çalıştay, çalışma toplantısı, bilgi şöleni (sempozyum) vb. alanlarda iş birliği yapılması; Türk dilinin zenginleşmesine ve yaygınlaşmasına bilimsel araştırmalar yaparak katkı sağlamış kişiler için anma etkinliği düzenlenmesi sonucunda Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirme ve yaygınlaştırma amaçlanmaktadır.

Türk diline ilişkin tanıtım hizmetleri: Türk dili ve diğer dil alanlarında öğretim programlarına devam eden lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine karşılıksız burs desteği verilmesi; halkın her kesiminin günlük hayatta dili doğru kullanması kapsamında Türk dili ve ürünleri ile ilgili afiş, bilgi kartı ve yazım kuralları hakkında öğretici videonun hazırlanması; kurum ve kuruluşlara eğitim desteği verilmesi; Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla yarışmalar düzenlenmesi ve ödüller verilmesi; Kütüphanede bulunan nadir eserleri sayısallaştırılması; Kütüphanede bulunan el yazması eserlerin bibliyografik künyesinin oluşturularak sayısal hâle getirilmesi; Türkoloji alanındaki yayınların kütüphaneye kazandırılması; Kurum yayınlarının halkın geniş kesimine sunulması için fuarlara katılım sağlanması; ücretsiz yayın desteği sağlanması ve kitap satış aracının aktif olarak kullanılması kapsamında muhtelif çalışmalar yürütülerek Türkçenin her alanda doğru ve verimli kullanılmasına katkı sağlanmış olacaktır.

Türk diline ilişkin yayımlanan eser hizmetleri: Kültürel zenginlik ve çeşitliliğin korunup geliştirilerek gelecek nesillere aktarılması ile millî kültür ve ortak değerler etrafında toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesi üst amacıyla Türk dilini ilmî yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayınlar yapmak üzere Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik yayımlanan eser sayısı; Türk dilini ilmî yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayınlar yapmak üzere Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik yayımlanan kitap, süreli yayın ve bu alandaki eserlerin tıpkıbasımının yapılması; süreli yayınlar kapsamında Türk dili dergisi yayımlanması; süreli yayınlar kapsamında Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten Dergisinin yayımlanması; Türk Dünyası Dergisinin yayımlanması ve Türkçe Sözlük ve Yazım (İmla) Kılavuzunun güncellenmesi kapsamında yapılacak faaliyetlerle Türkçenin bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacına ulaşılmış olunacaktır.

FAALİYET MALİYETLERİ TABLOSU

İdare Adı	TÜRK DİL KURUMU
Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR
Alt Program Adı	TÜRK DİLİ
Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.
Faaliyet Adı	Türk Dili Çalışmaları
Açıklama	<p>Türk Dil Kurumu, 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 10. maddesi doğrultusunda Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak amacıyla faaliyetlerini sürdürmektedir.</p> <p>Türk Dil Kurumu, kültürel zenginlik ve çeşitliliğin korunup geliştirilerek gelecek nesillere aktarılması, kültür ve sanat faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, millî kültür ve ortak değerler etrafında toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesi ile kültürün kalkınmadaki çok boyutlu etkisinin artırılmasına yönelik çalışmalarını birlikte; Türkçenin bilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak özleşmesini, gelişmesini ve her alanda doğru, güzel ve etkili kullanılmasını sağlayarak; kitaplar ve süreli yayımlar çıkararak; yut içi ve yurt dışında ilmî araştırmalar yürüterek; kurultay, konferans, sempozyum, çalıştay, söyleşi ve benzeri toplantılar düzenleyerek Türkçenin geliştirilmesi, zenginleştirilmesi çalışmalarını gerçekleştirmekte; toplumda dil ve kültür bilincinin geliştirilmesi konusundaki farkındalık düzeyinin artırılması ve Türkçenin yaygınlaştırılmasına dönük faaliyetleri desteklemektedir.</p>

EKONOMİK KOD	2023 Bütçe	2023 Harcama (Haziran)	2024 Bütçe	2025 Tahmin	2026 Tahmin
Personel Giderleri	26.402.000	15.829.289	65.185.000	81.318.000	93.569.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	3.986.000	2.595.485	8.929.000	11.171.000	12.846.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	15.300.000	9.304.909	27.809.000	34.232.000	38.813.000
Faiz Giderleri					
Cari Transferler	10.204.000	23.382.197	18.123.000	22.309.000	25.295.000
Sermaye Giderleri	10.800.000	1.651.036	15.300.000	18.833.000	21.354.000
Sermaye Transferleri					
Borç Verme					
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	66.692.000	52.762.916	135.346.000	167.863.000	191.877.000
Döner Sermaye					
Özel Hesap					
Diğer Bütçe Dışı Kaynak					
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK					
FAALİYET MALİYETİ TOPLAMI	66.692.000	52.762.916	135.346.000	167.863.000	191.877.000

Tablo 11: Faaliyet Maliyetleri Tablosu.

D) İDARENİN TOPLAM KAYNAK İHTİYACI

FAALİYETLER DÜZEYİNDE TÜRK DİL KURUMU PERFORMANS PROGRAMI MALİYETİ

PROGRAM SINIFLANDIRMASI	2024			2025			2026		
	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM	BÜTÇE İÇİ	BÜTÇE DIŞI	TOPLAM
MİLLÎ KÜLTÜR	135.346.000	0	135.346.000	167.863.000	0	167.863.000	191.877.000	0	191.877.000
TÜRK DİLİ	135.346.000	0	135.346.000	167.863.000	0	167.863.000	191.877.000	0	191.877.000
Türk Dili Çalışmaları	135.346.000	0	135.346.000	167.863.000	0	167.863.000	191.877.000	0	191.877.000
GENEL TOPLAM	135.346.000	0	135.346.000	167.863.000	0	167.863.000	191.877.000	0	191.877.000

Tablo 12: Faaliyetler Düzeyinde Performans Programı Maliyeti.

**EKONOMİK SINIFLANDIRMA DÜZEYİNDE TÜRK DİL KURUMU
PERFORMANS PROGRAMI MALİYETİ**

EKONOMİK KOD	2024				2025				2026			
	HİZMET PROGRAMLARI TOPLAM	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	PROGRAM DIŞI GİDERLER	TOPLAM	HİZMET PROGRAMLARI TOPLAM	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	PROGRAM DIŞI GİDERLER	TOPLAM	HİZMET PROGRAMLARI TOPLAM	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	PROGRAM DIŞI GİDERLER	TOPLAM
Personel Giderleri	65.185.000			65.185.000	81.318.000			81.318.000	93.569.000			93.569.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	8.929.000			8.929.000	11.171.000			11.171.000	12.846.000			12.846.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	27.809.000			27.809.000	34.232.000			34.232.000	38.813.000			38.813.000
Faiz Giderleri												
Cari Transferler	18.123.000			18.123.000	22.309.000			22.309.000	25.295.000			25.295.000
Sermaye Giderleri	15.300.000			15.300.000	18.833.000			18.833.000	21.354.000			21.354.000
Sermaye Transferleri				0				0				0
Borç Verme				0				0				0
Yedek Ödenekler				0				0				0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	135.346.000	0	0	135.346.000	167.863.000	0	0	167.863.000	191.877.000	0	0	191.877.000
Döner Sermaye								0				
Özel Hesap								0				
Diğer Bütçe Dışı Kaynak								0				
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GENEL TOPLAM	135.346.000	0	0	135.346.000	167.863.000	0	0	167.863.000	191.877.000	0	0	191.877.000

Tablo 13: Ekonomik Sınıflandırma Düzeyinde Performans Programı Maliyeti Tablosu.

E) DİĞER HUSUSLAR

Ülkemizde kamu yönetiminde dönüşüm ihtiyacını arttıran gelişmelerle birlikte, kurumsal yönetim yaklaşımının kamuya uyarılma süreci başlamıştır. Bu sebeple 10.12.2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu, 24.12.2003 tarih ve 25326 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanarak kamu idarelerinin tabi oldukları yasal düzenlemeler ile üst politika belgelerinde belirlenen stratejik amaç ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının kullanımında etkililik, iktisadilik ve verimlilik sağlanması ile hesap verilebilirliğin ve şeffaflığın artırılması amacıyla hazırlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Kanun, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler istikametinde kamu kaynaklarının etkili, iktisadi ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılması, hesap verilebilirliği ve mali saydamlığı sağlamak üzere kamu mali yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, bütün mali işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve mali kontrolü düzenlemektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer yasal düzenlemelerle kamu idarelerinde misyon ve vizyonlarını tanımlamaları, amaç ve hedeflerini belirlemeleri, performanslarını ölçmeleri, takip ve kontrol kapsamında da izleme ve değerlendirme süreçlerini yapmak amacıyla stratejik plan hazırlama yükümlülüğü getirilmiştir.

Türk Dil Kurumu, anılan Kanun'un 9'uncu maddesine dayanarak kalkınma planlarını, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikaları, Orta Vadeli Program'ı esas almış; ilgili mevzuat ve ana ilkeler çerçevesinde misyonunu, vizyonunu, stratejik amaçlarını ve ölçülebilir hedeflerini belirlemiş; performansını önceden tespit ettiği göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlamıştır.

2024 mali yılında stratejik plan doğrultusunda yürütmesi gereken faaliyetleri, bu faaliyetlerin kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans bütçesini hazırlamıştır. Yapılan bu düzenleme ile mali disiplini ön planda tutmuş, kaynakların etkili ve verimli kullanılmasını hedeflemiştir.

2021 yılı Merkezî Yönetim Bütçesiyle birlikte performans esaslı program bütçe sistemine geçilmiş olması nedeniyle Kurumun Programı, Millî Kültür, Alt Programı, Türk Dili, Alt Program Hedefi; "Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılacaktır." olarak belirlenmiştir.

Bu kapsamda Türk Dil Kurumu stratejik plan, performans programı ve bütçesini alt program hedefine göre hazırlamıştır. Türk Dil Kurumu bütün faaliyetlerini alt program hedefinde belirtildiği gibi "Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılacaktır." çerçevesinde sürdürmektedir.

Bu faaliyetlerin gerçekleşmesinde üst yönetici dâhil, çalışan bütün personel bu hedefi gerçekleştirmek için çalışmalarını yürütmektedir.

Performans denetimine imkân tanıyan yönetim anlayışıyla hazırlanan 2024 Yılı Performans Programı, idarenin performans değerlendirmesine esas teşkil edecektir.

III. EKLER

EK-1

FAALİYETLERDEN SORUMLU HARCAMA BİRİMLERİ			
İdare Adı	TÜRK DİL KURUMU		
Yıl	2024		
PROGRAM	ALT PROGRAM	FAALİYET	SORUMLU HARCAMA BİRİMİ
MİLLÎ KÜLTÜR	TÜRK DİLİ	Türk Dili Çalışmaları	Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri

Tablo 14: Faaliyetlerden Sorumlu Harcama Birimleri Tablosu.

EK-2

PERFORMANS GÖSTERGELERİNİN İZLENMESİNDEN SORUMLU BİRİMLER			
İdare Adı:	TÜRK DİL KURUMU		
PROGRAM	ALT PROGRAM	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	SORUMLU BİRİM
MİLLÎ KÜLTÜR	TÜRK DİLİ	Türk diline ilişkin bilimsel araştırma-geliştirme faaliyeti sayısı	Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri
		Türk diline ilişkin bilimsel etkinlik sayısı	Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri
		Türk diline ilişkin tanıtım faaliyeti sayısı	Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri
		Türk diline ilişkin yayımlanan eser sayısı	Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri

Tablo 15: Performans Göstergelerinin İzlenmesinden Sorumlu Birimler Tablosu.

**PROGRAM VE EKONOMİK SINIFLANDIRMA DÜZEYİNDE
BÜTÇE TEKLİF VE TAHMİNLERİ (2024)**

BÜTÇE YILI: 2024

İDARE ADI: TÜRK DİL KURUMU

Program Adı	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenekler	Toplam
MİLLÎ KÜLTÜR	65.185.000	8.929.000	27.809.000	0	18.123.000	15.300.000	0	0	0	135.346.000
PROGRAMLAR TOPLAMI	65.185.000	8.929.000	27.809.000	0	18.123.000	15.300.000	0	0	0	135.346.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER										0
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	65.185.000	8.929.000	27.809.000	0	18.123.000	15.300.000	0	0	0	135.346.000

Tablo 16: Program ve Ekonomik Sınıflandırma Düzeyinde Bütçe Teklif ve Tahminleri (2024)

Tablosu.

FAALİYETLER İTİBARIYLA ÖDENEK TEKLİFLERİ

YIL: 2024

İDARE ADI: TÜRK DİL KURUMU

PROGRAM ADI	2023		2024	2025	2026
	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	HARCAMA (HAZİRAN)	BÜTÇE TEKLİFİ	BÜTÇE TAHMİNİ	BÜTÇE TAHMİNİ
MİLLÎ KÜLTÜR	66.692.000	52.762.916	135.346.000	167.863.000	191.877.000
TÜRK DİLİ	66.692.000	52.762.916	135.346.000	167.863.000	191.877.000
Türk Dili Çalışmaları	66.692.000	52.762.916	135.346.000	167.863.000	191.877.000
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	0	0	0	0	0
ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER	0	0	0	0	0
Genel Destek Hizmetleri	0	0	0	0	0
PROGRAMLAR TOPLAMI	66.692.000	52.762.916	135.346.000	167.863.000	191.877.000
PROGRAM DIŞI GİDERLER					
İDARE BÜTÇESİ TOPLAMI	66.692.000	52.762.916	135.346.000	167.863.000	191.877.000

Tablo 17: Faaliyetler İtibarıyla Ödenek Teklifleri (2024-2025-2026) Tablosu.

